

๑๗
๑๘
๑๙
๒๐
๒๑
๒๒
๒๓
๒๔
๒๕
๒๖
๒๗
๒๘
๒๙
๓๐
๓๑
๓๒
๓๓
๓๔
๓๕
๓๖
๓๗
๓๘
๓๙
๓๑๐
๓๑๑
๓๑๒
๓๑๓
๓๑๔
๓๑๕
๓๑๖
๓๑๗
๓๑๘
๓๑๙
๓๒๐
๓๒๑
๓๒๒
๓๒๓
๓๒๔
๓๒๕
๓๒๖
๓๒๗
๓๒๘
๓๒๙
๓๒๑๐
๓๒๑๑
๓๒๑๒
๓๒๑๓
๓๒๑๔
๓๒๑๕
๓๒๑๖
๓๒๑๗
๓๒๑๘
๓๒๑๙
๓๒๒๐
๓๒๒๑
๓๒๒๒
๓๒๒๓
๓๒๒๔
๓๒๒๕
๓๒๒๖
๓๒๒๗
๓๒๒๘
๓๒๒๙
๓๒๒๑๐
๓๒๒๑๑
๓๒๒๑๒
๓๒๒๑๓
๓๒๒๑๔
๓๒๒๑๕
๓๒๒๑๖
๓๒๒๑๗
๓๒๒๑๘
๓๒๒๑๙
๓๒๒๒๐
๓๒๒๒๑
๓๒๒๒๒
๓๒๒๒๓
๓๒๒๒๔
๓๒๒๒๕
๓๒๒๒๖
๓๒๒๒๗
๓๒๒๒๘
๓๒๒๒๙
๓๒๒๒๑๐
๓๒๒๒๒๑
๓๒๒๒๒๒
๓๒๒๒๒๓
๓๒๒๒๒๔
๓๒๒๒๒๕
๓๒๒๒๒๖
๓๒๒๒๒๗
๓๒๒๒๒๘
๓๒๒๒๒๙
๓๒๒๒๒๑๐
๓๒๒๒๒๒๑
๓๒๒๒๒๒๒
๓๒๒๒๒๒๓
๓๒๒๒๒๒๔
๓๒๒๒๒๒๕
๓๒๒๒๒๒๖
๓๒๒๒๒๒๗
๓๒๒๒๒๒๘
๓๒๒๒๒๒๙
๓๒๒๒๒๒๑๐
๓๒๒๒๒๒๒๑
๓๒๒๒๒๒๒๒
๓๒๒๒๒๒๒๓
๓๒๒๒๒๒๒๔
๓๒๒๒๒๒๒๕
๓๒๒๒๒๒๒๖
๓๒๒๒๒๒๒๗
๓๒๒๒๒๒๒๘
๓๒๒๒๒๒๒๙
๓๒๒๒๒๒๒๑๐
๓๒๒๒๒๒๒๒๑
๓๒๒๒๒๒๒๒๒
๓๒๒๒๒๒๒๒๓
๓๒๒๒๒๒๒๒๔
๓๒๒๒๒๒๒๒๕
๓๒๒๒๒๒๒๒๖
๓๒๒๒๒๒๒๒๗
๓๒๒๒๒๒๒๒๘
๓๒๒๒๒๒๒๒๙
๓๒๒๒๒๒๒๒๑๐
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๑
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๓
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๔
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๕
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๖
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๗
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๘
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๙
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๑๐
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๑
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๓
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๔
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๕
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๖
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๗
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๘
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๙
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๑๐
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๑
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๓
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๔
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๕
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๖
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๗
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๘
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๙
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๑๐
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๑
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๓
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๔
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๕
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๖
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๗
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๘
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๙
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๑๐
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๑
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๓
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๔
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๕
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๖
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๗
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๘
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๙
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๑๐
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๑
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๓
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๔
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๕
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๖
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๗
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๘
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๙
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๑๐
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๑
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๓
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๔
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๕
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๖
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๗
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๘
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๙
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๑๐
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๑
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๓
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๔
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๕
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๖
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๗
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๘
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๙
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๑๐
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๑
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๓
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๔
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๕
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๖
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๗
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๘
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๙
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๑๐
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๑
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๓
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๔
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๕
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๖
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๗
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๘
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๙
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๑๐
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒
๓๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒๒
๓๒๒๒๒๒๒๒
๓๒๒๒๒๒
๓๒๒๒๒
๓๒๒๒
๓๒๒
๓๒
๓

จดหมายจากปารีสถึงคณะผู้จัดทำหินสาร

เรียน...

จดหมายลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๑๔ ได้รับเมื่อเช้านี้

ตามที่คุณขอให้ผมเขียนบทความ วิเคราะห์ วิจารณ์ เศรษฐกิจ ของสาธารณรัฐแห่งราชอาณาจักรจีน เพื่อนำลงพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ที่คณะกรรมการทั่วไปในประเทศจีน นั้น เนื่องจากมีเวลาเตรียมอย่างกระทันหัน ผมจึงขอเสนอความคิดเห็นของคุณให้เพียงเล็กน้อย ดังต่อไปนี้

๑. ระบบเศรษฐกิจของสาธารณรัฐแห่งราชอาณาจักรจีน ในปัจจุบันนี้ ได้เริ่มเข้าสู่ระบบสังคมนิยม ตามความเหมาะสมแก่สภาพแห่งการพัฒนาทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ซึ่งหนังสือพิมพ์และนิตยสารทั่วโลกได้ลงข่าวบ่อยๆ 有关ว่าท่านผู้อ่านซึ่งเป็นนักวิชาการศาสตร์ซึ่งถือเอกสารตามรูปธรรมที่ประจักษ์ย่อมรู้อยู่แล้วว่า ราชอาณาจักรจีนในปัจจุบันนี้ได้มีเครื่องมือการผลิตอยู่ในระดับใดของโลก ซึ่งชาวอเมริกัน ชาวญี่ปุ่นหลายคนได้เห็นที่แสดงพิพิธภัณฑ์การค้าของประเทศไทย แล้ว เครื่องมือเหล่านี้ได้ผลิตค้ายังแรงงานฝีมือ เทคโนโลยี ของคนจีนเองและคนงานก็มีความสามารถใช้เครื่องมือทันสมัยเหล่านี้ ดังนั้น ความสัมพันธ์ทางสังคมของจีนในปัจจุบัน เป็นไปตามแบบทุนน้ำเป็นระบบสังคมนิยมที่ปัจจัยการผลิต อาทิ ที่ดิน โรงงานวิสาหกิจ เนื้องรอง ฯ การคุณภาพ การซื้อขายฯลฯ เป็นกรรมสิทธิ์ส่วนรวมของสังคมซึ่งองค์การรัฐในระดับต่างๆ เริ่มจากการกับที่ภาษาจีนเรียกว่า “กงเร้อ” อย่างกฤษ ฝรั่งเศสเรียกว่า Commune ซึ่งแปลเป็นไทยว่า “สหบาล” และระดับสูงคือกระทรวงบวงกรมต่างๆ ของรัฐเป็นผู้อำนวยการ ราชอาณาจักรจีนก็ออกเรցทางการหรือทางการรัฐ สมองร่วมกันในการผลิตตามความรู้ความสามารถของคนและได้ค่าแรงงานตามที่ตนกำหนด เช่น อาจคำนวณเป็นเดือน วัน ชั่วโมง หรือตามผลที่ทำให้เกิดส่วนรวม คนงานที่ชราแก่ได้บำนาญ คนที่มีทุนอยู่ก่อนไม่อยากทำงานก็เอาเงินไปฝากธนาคารหรือออมสิน ได้ดอกเบี้ยมาใช้จ่ายประมาณร้อย

๘ ๗ ต่อไป คณจีนโพนงะเลตต์ หัวหน้าที่ดูแลการอาชญากรรมกับรัฐบาลในวิสาหกิจที่ทางทำให้โดยมีประกันเงินบันลือขึ้นต่อไว้ให้ โรงพยาบาลและสถานีอนามัยที่ทั่วไปในเมืองและชนบท แพทย์และพยาบาลเป็นพนักงานรัฐทั้งหมดไม่มีสิทธิรักษาพยาบาลโดยได้ค่าป่วยการจากเอกชน ฯลฯ

ปัจจัยการผลิต (ตามความมุ่งหมายทางเศรษฐศาสตร์) เท่านั้นที่เป็นของสังคม ส่วนสิทธิในครอบครัวคงเป็นสิทธิของเอกชน ชายมีเมียได้เพียง ๑ คน หญิงมีผัวได้เพียง ๑ คน ยกเว้นฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดภายหรือมีภาระย่าตามกฎหมายจึงทำการสมรสกับคนอื่นได้ ส่วนหญิงกองกลางคือโสดเกิดซึ่งมีจำนวนทวีชนอย่างล้นหลามในบางประเทศ จะเป็นที่น่าวิตกของนักสังคม-สังเคราะห์นั้น ได้หมัดสันไปในสาธารณรัฐแห่งราชภูรัฐจีนแล้ว ส่วนประเทศหรือชาวยกองกลางซึ่งเป็นการพัฒนาคนแบบใหม่ในบางประเทศนั้นไม่เคยมีในประเทศไทยจีนก่อให้หรือบ้ำจุบัน ในอดีตของไทยนั้นพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระราชนิริยา ทรงดำเนินการพัฒนามาจนถึงปัจจุบันนี้ จึงโปรดเกล้าฯ ให้บัญญัติไว้ในกฎหมายลักษณะอาญาฉบับ ร.ศ. ๑๒๙ ลงโทษจำคุกหลายปีแก่ผู้กระทำการวิคากาเรื่องนั้น แต่เมื่อไม่กี่ปีมาแล้วประเทศไทยมีกฎหมายลักษณะอาญาฉบับใหม่ยกเลิกบทบัญญัติของรัชกาลที่ ๕

๒. ประเทศไทยมีผลเมืองระหว่าง ๗๐๐ - ๘๐๐ ล้านคน เท่าจำนวนสมาชิกพรรคคอมมูนิสต์จีนตามที่หนังสือ Statesman's Year Book ๑๙๗๐-๑๙๗๑ บอกไว้มี ๑๕๖๒๒ ล้านคน เมื่อเพียง ๑๗ ล้านคน เท่านั้น บัดนี้อาจมีถึง ๓๐ ล้านคน หรือประมาณร้อยละ ๕ ของผลเมืองทั้งหมดเท่านั้น คณจีนออกจากนั้นมาใช้สมาชิกพรรคอมมูนิสต์ซึ่งเป็นได้ยาก

ผมมีเรื่องจะเล่าให้ฟังคือ มีจีนคนหนึ่งซึ่งเป็นนักธุรกิจสำคัญ เป็นคนร้ายอยู่ในเมืองไทยแต่ได้อายุเมืองจีนหลายปี วันหนึ่งจีนคนนั้นมาสนใจกับผมมากกว่าเพื่อนบ้านในเมืองไทยหาว่าเขานะเป็นคอมมูนิสต์ เขายังประวัติว่า คนที่ไม่รู้ว่าคอมมูนิสต์คืออะไร และการเป็นคอมมูนิสต์ยากเพียงใดก็พูดพลอยๆ ไปว่าเขานะเป็นคอมมูนิสต์

(หนังสือ Statesman's Year Book ๑๙๗๐-๑๙๗๑ แจ้งว่าในปี ก.ศ. ๑๙๖๙ หนองหารใช้เวิญมีผลเมืองประมาณ ๒๓๒ ล้านคน แต่มีสมาชิกพรรคอมมูนิสต์ใน ก.ศ. ๑๙๖๙ เพียง ๓๐.๖ ล้านคน เยาวชนคอมมูนิสต์ ๒๕ ล้านคน)

เมื่อผลไปอยู่เชียงใหม่ ในปี ๒๔๙๑ (ภายหลังรัฐประหาร ๙ พฤศจิกายน ๒๔๙๐) คนเมริกันที่เคยร่วมกันต่อค้านญี่ปุ่นคนหนึ่งบอกผู้ว่า ตามคติอเมริกันถือว่าบุคคลใดไม่คัดค้านคอมมูนิสต์บุคคลนั้นเป็นคอมมูนิสต์ จะเห็นผู้ใดถือคติความคิดของคนเมริกันนั้นก็มองเห็นคนหลายพันล้านคนในโลกนี้ว่าอยู่เฉย ๆ มิได้คัดค้านคอมมูนิสต์ไว้เป็นคอมมูนิสต์ ดังนั้นพวกรู้จักเท่ากับพ้องตนเองว่าฝ่ายตนเป็นฝ่ายข้างน้อยของผลโลกในการมุ่งกลับ เพราะคนที่แสดงออกว่าคัดค้านคอมมูนิสต์มีเพียงไม่ถ้วนคนในโลกนี้

เมื่อเร็ว ๆ นี้ประธานาริบบินิกิสันแถลงว่าจะไปบังคับชีวีคนอเมริกันส่วนมาก ปัจจุบันนี้สนับสนุน ส่วนคนที่ตามธรรมชาติมีจิตปักษิแต่ถูกพวกริบูธิถือเอาความซื่อของคนนั้นทำ การโฆษณาปลูกบั้นจนทำให้มีจิตอ่อนหวานกลัวฟ้าฟาก ซึ่งเป็นการพัฒนาของยุควิทยาศาสตร์ ก้าวหน้าปัจจุบันนั้นก็คงจะค่อย ๆ ได้สิ่งจากประธานาริบบินิกิสันบ้าง และก็คงจะกลับไปสู่สภาพจิตปักษิที่เป็นภัยธรรมตามธรรมชาติของตน โดยปฏิบูรณ์ความพระพุทธองค์ที่ทรงสอนให้ไตรัสร่องรอดบุนก่อนแล้วจึงเชื่อ หรือไม่เชื่อ

๓. ความสัมพันธ์ระหว่างสาธารณรัฐแห่งราชอาณาจักรจีนกับนานาประเทศนั้น ผู้นำจีนได้แถลงและยืนยันหลายครั้งว่าถือหลักการคงอยู่กับกันอย่างสันติกับประเทศไทย แม้ระบบการเมืองต่างกัน คือประเทศไทยจะมีระบบเศรษฐกิจการเมืองของคนอย่างไร ก็สุดแท้ที่ความประสงค์ของมวลราษฎรแห่งประเทศไทยนั้น ๆ จะเห็นได้ว่าประเทศไทยมีระบบกฎหมายตั้งตระหง่าน เช่น เนปาล อฟغانิสถาน อิหร่าน ก็มีความสัมพันธ์ทางการทูตกับสาธารณรัฐแห่งราชอาณาจักรจีนโดยมิได้มีความเกรงกลัวว่าจะถูกครอบครอง แต่ทรงกันข้ามถ้ามีกรณีใดก็ไม่เข้าใจกันก็สามารถเจรจาแก้ไขอย่างเปิดเผย ทรงเปิดเผยมา และถ้าสาธารณรัฐแห่งราชอาณาจักรจีนได้ทวงโดยธรรมดีของกรรมการสหประชาชาติท้องเคารพในกฎหมายต่างประเทศนั้น ประเทศไทยเล็ก ๆ ที่มีความสัมพันธ์ทางการทูตมีปัญหาได้สามารถเสนอให้องค์การสหประชาชาติพิจารณาได้

๔. องค์การของรัฐจีนเป็นผู้ดำเนินการค้า ส่วนต่างประเทศที่ต้องการค้ากับประเทศไทย จีนก็ทำได้โดยข้อตกลงระหว่างรัฐกับรัฐ หรือระหว่างองค์การของรัฐจีนกับนักค้าเอกชนของรัฐ

๓๖

อีน ๆ สุคแท้เต็รรูนน ๆ จะมีระบบเศรษฐกิจสังคมนิยมหรือระบบนายทุนชิงเป็นเรื่องภายใน
ระหว่างรัฐนัน ๆ กับเอกชนภายใต้ประเทศของตนเอง หวังว่าข้อความโดยย่อข้างบนนี้อาจเป็น
ประโยชน์แก่ผู้อ่านบ้างพอสมควร.

ด้วยความเคารพ

ปรีดี พนมยงค์

(นายปรีดี พนมยงค์)